

УДК 37.013:78+7.071(477)

DOI 10.31654/2663-4902-2026-PP-1-36-45

Боганча М. О.

заступник директора з навчальної роботи,
Комунального закладу мистецької освіти «Дитяча школа мистецтв № 6»
Харківської міської ради
boganchamaryna@gmail.com
orcid.org/0009-0001-8498-374X

СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ МЕТОДИ В МИСТЕЦЬКІЙ ШКОЛІ

Метою дослідження є комплексний аналіз сучасних педагогічних методів у діяльності мистецької школи в умовах трансформаційних процесів в Україні шляхом виявлення особливостей їх адаптації до змішаного та дистанційного формату навчання, визначення ролі формувального оцінювання й педагогічної підтримки у розвитку творчої особистості учня, а також обґрунтування механізмів поєднання академічної традиції з інноваційними підходами в організації індивідуальних, ансамблевих і репетиційних форм роботи. Методологічну основу становлять аналіз і узагальнення наукових джерел, структурно-функціональний підхід до розгляду методичної системи мистецької школи, порівняльний аналіз традиційних і сучасних методів навчання, а також контент-аналіз зарубіжних і вітчизняних публікацій, що дозволило систематизувати наявні наукові підходи та окреслити актуальні вектори їх практичної реалізації в сучасних українських умовах. У результаті встановлено, що цифровізація освітнього середовища в мистецькій школі змінює характер педагогічної взаємодії та розширює можливості реалізації традиційних методів показу, вправлення і корекції через використання мультимедійних ресурсів, онлайн-платформ, електронних матеріалів і технологій аудіо- та відеофіксації навчальних досягнень. Показано, що змішаний і дистанційний формати навчання, актуалізовані українськими реаліями воєнного періоду, потребують методичної гнучкості в організації індивідуальних занять, репетиційного процесу та ансамблевої діяльності, а також зміщення акцентів із одноразового підсумкового результату на постійне відстеження динаміки розвитку учня. Обґрунтовано, що формувальне оцінювання є ключовим методичним механізмом, який забезпечує регулярний зворотний зв'язок, підтримує індивідуальну траєкторію навчання, сприяє розвитку рефлексії та знижує психоемоційне напруження, пов'язане з виступами й академічним контролем. Висвітлено методичну значущість аналітичних рубрик як інструменту прозорого оцінювання творчих результатів у студійно орієнтованому навчанні та можливості їх адаптації до образотворчих дисциплін мистецької школи. Доведено, що розвиток творчої автономії учнів вимагає застосування рефлексивних і проблемно орієнтованих методів як в індивідуальній роботі, так і в колективних формах діяльності, зокрема в хорі, оркестрі, ансамблі та творчій студії, де формуються навички співпраці, взаємної відповідальності й комунікації. Наукова новизна роботи полягає в обґрунтуванні інтегрованого бачення сучасних педагогічних методів мистецької школи як цілісної методичної системи, що поєднує академічну традицію з цифровими технологіями та формувальним оцінюванням у контексті сучасних трансформаційних викликів України. Практична значущість полягає у можливості використання висновків для модернізації методичної роботи мистецьких шкіл, удосконалення підходів до організації змішаного навчання, розроблення критеріїв оцінювання творчих результатів і посилення педагогічної підтримки учнів у процесі художнього розвитку та психоемоційної стабілізації.

Ключові слова: мистецька школа, педагогічні методи, цифровізація освіти, змішане та дистанційне навчання, формувальне оцінювання, творча автономія учня, педагогічна підтримка.

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку освіти характеризується активними трансформаційними процесами, спрямованими на оновлення змісту, форм і методів навчання відповідно до потреб суспільства, культурного середовища та особистісного розвитку здобувачів освіти. Мистецька освіта як складова національної системи освіти виконує особливу місію – формування творчої, духовно розвиненої, емоційно чутливої особистості, здатної до художнього самовираження та культурного саморозвитку.

В умовах реформування освітньої галузі особливої актуальності набуває проблема осмислення та систематизації сучасних педагогічних методів, що застосовуються у мистецьких школах. Традиційно мистецька освіта спирається на індивідуальну форму навчання, майстерність викладача, принцип наступності поколінь і практичну спрямованість підготовки. Водночас сьогодні виникає необхідність інтеграції класичних методів із новітніми педагогічними підходами, орієнтованими на розвиток критичного мислення, творчої автономії учня, його здатності до саморефлексії та самостійного художнього пошуку.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Сучасні наукові дослідження у сфері мистецької освіти засвідчують активний пошук ефективних педагогічних методів, здатних забезпечити якість навчання в умовах цифрової трансформації та оновлення освітніх стандартів. Водночас аналіз публікацій показує, що більшість авторів зосереджуються на окремих аспектах інновацій, тоді як комплексне осмислення методів навчання в умовах сучасної України потребує подальшого розвитку.

У вітчизняному науковому просторі значну увагу приділено впровадженню цифрових і мультимедійних технологій у мистецьку освіту. Так, М. Данилюк [2] здійснює класифікацію мультимедійних інструментів і визначає стратегії їх інтеграції в освітній процес, підкреслюючи їхній потенціал для активізації пізнавальної діяльності. С. Пішун [4] розглядає цифрові технології як ресурс якісного навчання на уроках музичного мистецтва, акцентуючи на їхній ролі у підвищенні мотивації та доступності матеріалу. Подібні підходи простежуються у роботі L. Varnavska та V. Serheieva [12], де аналізується використання комп'ютерних програмних засобів у музичній освіті. Узагальнюючі результати систематичного огляду M. D. Abdulrahman та ін. [6] підтверджують позитивний вплив мультимедійних інструментів на навчальні результати за умови їх педагогічно обґрунтованого застосування.

Питання формування професійної майстерності та методичного забезпечення мистецької підготовки висвітлюють Т. Биркович, А. Варивончик і Б. Мазур [1], які підкреслюють значення практико орієнтованого навчання, поєднання традиційних і сучасних методів, розвитку творчої самостійності здобувачів освіти. Л. Паньків [3] акцентує на ролі інформаційних технологій у підготовці майбутніх педагогів мистецького профілю, що безпосередньо пов'язано з формуванням методичної культури вчителя.

У зарубіжних дослідженнях вагоме місце посідає проблема формувального оцінювання як сучасного педагогічного методу. В. Bolden і С. DeLuca [7] доводять, що оцінювання для навчання сприяє розвитку творчості в музичних класах і підтримує суб'єктність учнів. N. Booth [8] підкреслює значення формувального підходу у груповій композиційній діяльності. M. Fautley та J. Savage [9] аналізують систему оцінювання композиції у школі та обґрунтовують необхідність переходу від виключно підсумкових форм до процесуально орієнтованих методів.

Проблематику творчості як результату педагогічного впливу розкривають D. Kokotsaki та D. P. Newton [10], які досліджують критерії розпізнавання креативності

в музичному навчанні. S. A. Ruthmann [11] аналізує співвідношення педагогічного керівництва та творчої автономії учня під час композиційної діяльності. У сфері студійного навчання R. Abdellatif і H. El-Wakeel [5] обґрунтовують застосування аналітичних рубрик для оцінювання творчих результатів, що є релевантним для образотворчих дисциплін.

Разом із тим, аналіз наукових джерел свідчить про те, що більшість досліджень зосереджені на впровадженні цифрових інструментів, розвитку креативності або вдосконаленні системи оцінювання. Натомість недостатньо висвітленими залишаються питання адаптації педагогічних методів до сучасних українських реалій, зокрема умов воєнного стану, змішаного або дистанційного формату навчання та підвищеного психоемоційного навантаження на учнів.

У працях майже не розглядається системна трансформація традиційних академічних методів індивідуального заняття з інструменту чи вокалу в умовах онлайн або змішаного навчання. Потребує подальшого осмислення методика організації репетиційного процесу та ансамблевої роботи як простору формувального оцінювання і педагогічної підтримки. Також недостатньо досліджено інтеграцію методів психоемоційної стабілізації та рефлексії в щоденну практику мистецької школи.

Отже, у сучасному українському контексті актуалізується необхідність комплексного аналізу педагогічних методів, спрямованих на поєднання академічної традиції з інноваційними підходами, впровадження формувального оцінювання, адаптацію методики до змішаного формату навчання та створення безпечного творчого середовища для учнів. Саме ці аспекти становлять наукову проблему, якій присвячене подальше дослідження.

Мета статті. Метою статті є комплексний аналіз сучасних педагогічних методів у діяльності мистецької школи в умовах трансформаційних процесів в Україні шляхом виявлення особливостей їх адаптації до змішаного та дистанційного формату навчання, визначення ролі формувального оцінювання й педагогічної підтримки у розвитку творчої особистості учня, а також обґрунтування механізмів поєднання академічної традиції з інноваційними підходами в організації індивідуальних, ансамблевих і репетиційних форм роботи.

Виклад основного матеріалу. Сучасний етап розвитку мистецької освіти в Україні характеризується поєднанням кількох взаємопов'язаних чинників: цифровізації освітнього середовища, необхідності роботи в змішаному або дистанційному форматі, посилення компетентнісної орієнтації навчання та підвищеного психоемоційного навантаження на учнів. У цих умовах педагогічні методи набувають стратегічного значення, оскільки саме вони визначають якість освітнього процесу та його адаптивність до сучасних викликів.

Цифровізація змінює не лише інструментарій навчання, а й сам характер педагогічної взаємодії. Використання онлайн-платформ, електронних нотних бібліотек, програм для звукозапису та візуалізації художніх процесів формує нове освітнє середовище, у якому традиційний метод показу доповнюється мультимедійною демонстрацією, а індивідуальне заняття може продовжуватися у форматі дистанційної консультації. Це вимагає від педагога методичної гнучкості та здатності поєднувати класичні академічні підходи з сучасними цифровими інструментами.

Не менш важливим є фактор змішаного або дистанційного навчання, що став вимушеною реальністю для багатьох закладів у період воєнного стану. У мистецькій школі, де значна частина навчання ґрунтується на безпосередньому контакті викладача й учня, така трансформація потребує переосмислення структури заняття, способів корекції помилок, організації репетиційного процесу. Педагогічні методи мають забезпечувати збереження якості виконавської підготовки за умов обмеженої очної взаємодії.

Посилення компетентнісної орієнтації освіти також змінює акценти у виборі методів. Сучасна мистецька школа має формувати не лише технічну вправність, а й

художнє мислення, здатність до інтерпретації, творчої ініціативи, самооцінювання. Відповідно, методи навчання повинні стимулювати самостійність, рефлексію, уміння працювати як індивідуально, так і в колективі.

Окремої уваги потребує психоемоційний аспект. У сучасних українських реаліях мистецька школа виконує важливу соціокультурну та підтримувальну функцію. Творча діяльність стає засобом емоційної стабілізації та самовираження дітей. Це зумовлює необхідність використання педагогічних методів, що створюють атмосферу безпеки, довіри та партнерства, сприяють розвитку впевненості й внутрішньої стійкості учнів.

У зазначених умовах особливої ваги набуває питання переосмислення традиційних методів навчання, які історично становлять основу української мистецької школи. Академічна система підготовки, що спирається на безпосередній показ, наслідування, поетапне відпрацювання технічних навичок і постійну корекцію з боку викладача, довела свою ефективність у формуванні виконавської майстерності. Проте сучасні реалії вимагають її адаптації до нових форматів організації освітнього процесу.

Зміна освітнього середовища не означає відмову від академічної традиції, але зумовлює розширення способів її реалізації. Зокрема, метод показу може набувати опосередкованих форм через використання відеодемонстрацій, записів виконання, цифрових зразків інтерпретації. Метод вправлення доповнюється самостійною роботою з використанням електронних ресурсів, а корекція помилок здійснюється не лише під час очного контакту, а й через аналіз аудіо- та відеоматеріалів.

Саме в цьому контексті актуалізуються дослідження, присвячені інтеграції мультимедійних технологій у мистецьку освіту. М. Данилюк [2] обґрунтовує доцільність системної інтеграції цифрових ресурсів, підкреслюючи їхню роль як методу організації пізнавальної діяльності, а не лише допоміжного засобу візуалізації. У такому підході мультимедіа стають інструментом структурування навчального матеріалу, активізації різних каналів сприйняття та формування стійкого інтересу до творчої діяльності. Це створює умови для переосмислення традиційного методу показу, який у сучасній практиці може реалізовуватися через відеодемонстрації, покроковий розбір виконання, аналіз аудіо- та відеозаписів під час індивідуальних занять.

Подібні положення підтверджує С. Пішун [4], яка зазначає, що цифрові технології сприяють активізації навчального процесу та розширюють можливості для самостійної роботи учнів. Використання електронних нотних редакторів, програм для звукозапису, онлайн-платформ для обміну матеріалами забезпечує безперервність освітнього процесу та формує навички самоконтролю. Учень отримує можливість аналізувати власні досягнення, що підсилює рефлексивний компонент навчання.

L. Varnavska та V. Serheieva [12] підкреслюють, що застосування комп'ютерних програм у музичній освіті стимулює творчу ініціативу та сприяє розвитку слухових і ритмічних навичок. Цифрові інструменти дозволяють варіювати параметри музичного матеріалу, моделювати композиційні структури та здійснювати оперативний аналіз результату. Систематичний огляд M. D. Abdulrahman та ін. [6] підтверджує позитивний вплив мультимедійних засобів на якість навчання за умови їх методично доцільного використання.

Розширення цифрового компоненту в мистецькій освіті поступово змінює логіку педагогічної взаємодії: навчання набуває більш відкритого, процесуального характеру, а фіксація результату доповнюється постійним аналізом динаміки розвитку. У такій ситуації особливого значення набувають методи, що забезпечують регулярний зворотний зв'язок і підтримку індивідуального прогресу, що актуалізує звернення до формувального оцінювання як невід'ємної складової сучасної методичної системи мистецької школи.

Такий зсув акцентів від одноразового результату до поступового зростання природно ставить під питання традиційну модель контролю навчальних досягнень.

Якщо раніше основною формою оцінювання в мистецькій школі виступав підсумковий контроль, зорієнтований на концертний виступ, залік або академічну оцінку, то сучасні освітні умови вимагають більш гнучкої, процесуально орієнтованої системи педагогічного супроводу.

У мистецькій школі традиційно домінує підсумковий контроль, орієнтований на результат виступу або академічну успішність. Проте сучасні дослідження доводять ефективність процесуально орієнтованих підходів, які дозволяють фіксувати не лише рівень досягнення, а й індивідуальну динаміку розвитку учня.

V. Bolden і C. DeLuca [7] доводять, що оцінювання для навчання у музичних класах сприяє розвитку креативності та підвищує мотивацію учнів. Автори підкреслюють, що регулярний зворотний зв'язок, орієнтований на процес виконання, допомагає учням усвідомлювати власні сильні сторони, визначати напрями вдосконалення та відчувати поступове зростання. Таким чином, оцінювання перестає бути завершальним етапом навчання і перетворюється на його складову частину.

У роботі N. Booth [8] підкреслено, що формувальне оцінювання забезпечує поступовий розвиток композиційних умінь у груповій роботі. Автор акцентує увагу на важливості поетапного обговорення творчих рішень, колективного аналізу та взаємного зворотного зв'язку між учасниками ансамблю або групи. Такий підхід є надзвичайно релевантним для мистецької школи, де ансамблева діяльність, хорова робота або колективні творчі проекти відіграють важливу роль у формуванні художньої культури учнів.

M. Fautley та J. Savage [9] обґрунтовують необхідність переходу від суто сумативних форм до гнучких методів зворотного зв'язку, що підтримують процес творчого пошуку. Дослідники наголошують, що оцінювання композиційної діяльності має враховувати індивідуальність художнього задуму та динаміку його реалізації, а не лише відповідність формальним критеріям. Це особливо важливо в умовах компетентнісної орієнтації освіти, де акцент переноситься з фіксації помилок на підтримку розвитку.

У студійно орієнтованому навчанні R. Abdellatif і H. El-Wakeel [5] доводять ефективність аналітичних рубрик як інструменту об'єктивізації творчого оцінювання. Використання чітко сформульованих критеріїв дозволяє поєднати свободу художнього самовираження з прозорістю оцінювальних процедур. Такий підхід є актуальним для образотворчих дисциплін мистецької школи, де важливо зберегти баланс між індивідуальністю авторського бачення і педагогічно визначеними стандартами якості.

Розглянуті дослідження свідчать про поступове зміщення акцентів у мистецькій освіті від контролю результату до педагогічного супроводу творчого процесу. Формувальне оцінювання виступає не допоміжним елементом, а організаційним принципом навчання, що забезпечує регулярний зворотний зв'язок, розвиток рефлексивних умінь і формування відповідальності за власний поступ.

У сучасній українській мистецькій школі такий підхід дозволяє підтримувати індивідуальну траєкторію розвитку учня, знижувати надмірне емоційне напруження, пов'язане з підсумковими виступами, та створювати атмосферу партнерської взаємодії між педагогом і здобувачем освіти. Формувальне оцінювання постає як метод, що інтегрує контроль, розвиток і підтримку, забезпечуючи цілісність методичної системи закладу мистецької освіти в сучасних умовах.

Водночас оцінювання, навіть у його формувальному вимірі, не може бути ізолюваним від загальної стратегії організації творчої діяльності учнів. Якщо зворотний зв'язок спрямований на підтримку розвитку, то наступним логічним кроком є створення педагогічних умов, у яких цей розвиток набуває змістового наповнення. Саме тому особливої уваги потребує питання педагогічної підтримки творчості як у межах індивідуального заняття, так і в колективних формах роботи.

Суттєвим аспектом сучасних методів є розвиток творчої автономії учнів. D. Kokotsaki та D. P. Newton [10] зазначають, що розпізнавання креативності в

музичному класі потребує відповідних методів організації навчання, які стимулюють експериментування та самовираження. S. A. Ruthmann [11] підкреслює значення балансу між педагогічним керівництвом і творчою свободою учня у процесі композиційної діяльності.

У контексті української мистецької школи це означає необхідність модернізації індивідуального заняття. Поряд із традиційним вправлінням доцільно застосовувати методи проблемного завдання, варіативної інтерпретації, самостійного аналізу виконання.

Ансамблева та колективна діяльність також потребує сучасних педагогічних стратегій. Робота в хорі, оркестрі або творчій студії може стати простором формування оцінювання, взаємного зворотного зв'язку та розвитку комунікативної компетентності. У цьому аспекті важливими є підходи до поєднання індивідуальної відповідальності та колективної взаємодії, що відповідає сучасним педагогічним тенденціям.

Разом з тим, упровадження нових форм організації ансамблевої та студійної роботи не може відбуватися поза історично сформованою системою академічної підготовки. Саме в мистецькій школі традиція є не лише методичною основою, а й носієм професійних стандартів виконавської культури. Тому актуальним постає не протиставлення традицій і новацій, а їх змістовне поєднання в межах єдиної методичної стратегії закладу.

У цьому контексті особливого значення набуває проблема гармонізації академічних підходів із сучасними інноваційними методами навчання. Т. Биркович, А. Варивончик і Б. Мазур [1] наголошують на необхідності поєднання традиційних форм мистецької підготовки з інноваційними методами, що сприяють розвитку самостійності й творчої ініціативи. Л. Паньків [3] підкреслює, що сучасна підготовка педагогів мистецького профілю має враховувати цифрову компетентність як умову ефективної реалізації інноваційних методів.

У сучасному українському контексті поєднання академічної виконавської школи з цифровими технологіями, формувальним оцінюванням і рефлексивними методами дозволяє зберегти високі стандарти мистецької підготовки та одночасно забезпечити адаптивність освітнього процесу. Академічна традиція забезпечує системність, послідовність і вимогливість у формуванні технічних навичок, художнього мислення та виконавської культури. Натомість цифрові інструменти розширюють освітній простір, надають можливість варіативного опрацювання матеріалу, забезпечують гнучкість навчання в умовах змішаного формату. Формувальне оцінювання і рефлексивні практики, у свою чергу, зміщують акцент із одноразового результату на динаміку особистісного й творчого розвитку.

Таке поєднання створює умови для побудови індивідуальної освітньої траєкторії учня без втрати академічної якості підготовки. Учень отримує не лише чіткі критерії виконавської майстерності, а й постійну педагогічну підтримку, можливість усвідомлювати власний прогрес, брати участь у постановці навчальних цілей і відповідати за їх досягнення. У колективних формах роботи це сприяє формуванню культури співпраці, відповідальності та взаємної підтримки, що особливо важливо в умовах сучасних соціальних викликів.

У такій парадигмі педагогічні методи перестають бути сукупністю окремих прийомів і перетворюються на цілісну систему організації мистецької освіти. Вони охоплюють навчальний, розвивальний і підтримувальний аспекти діяльності закладу. Інтеграція цифрових інструментів, формувального оцінювання, розвитку творчої автономії та уваги до психоемоційного стану учнів формує нову якість освітнього процесу.

Отже, сучасні педагогічні методи в мистецькій школі України мають розглядатися як комплексний механізм оновлення академічної традиції в умовах трансформаційних процесів. Їх системне впровадження забезпечує збереження професійних

стандартів, підвищення мотивації учнів, гнучкість організації навчання та створення безпечного творчого середовища. Саме така методична цілісність відповідає потребам сучасної української мистецької освіти та визначає перспективи її подальшого розвитку.

Висновки з дослідження і перспективи подальших розвідок у цьому напрямі. Проведене дослідження дозволяє констатувати, що сучасні педагогічні методи в діяльності мистецької школи України формуються під впливом комплексних трансформацій освітнього середовища, зумовлених цифровізацією, змішаним форматом навчання, компетентнісною орієнтацією та підвищеним психоемоційним навантаженням на учнів. У цих умовах методи навчання виконують не лише дидактичну, а й організаційну, розвивальну та підтримувальну функції.

У ході аналізу встановлено, що інтеграція цифрових технологій у мистецьку освіту сприяє розширенню можливостей традиційних академічних методів, забезпечує гнучкість навчального процесу та підтримує безперервність освітньої взаємодії. Водночас ефективність цифрових інструментів залежить від їх системного методичного впровадження, а не фрагментарного використання.

Обґрунтовано, що формувальне оцінювання виступає ключовим елементом сучасної методичної системи мистецької школи. Воно забезпечує регулярний зворотний зв'язок, підтримує індивідуальну траєкторію розвитку учня, знижує надмірну орієнтацію на підсумковий результат і сприяє формуванню рефлексивних умінь. Перехід від суто сумативного контролю до процесуально орієнтованих підходів створює умови для гармонійного розвитку творчої особистості.

Доведено, що модернізація індивідуального заняття, ансамблевої та репетиційної роботи передбачає поєднання академічної традиції з інноваційними методами, спрямованими на розвиток творчої автономії, самостійності та відповідальності учнів. Такий підхід дозволяє зберегти високі стандарти виконавської підготовки та водночас адаптувати освітній процес до сучасних викликів.

Отже, сучасні педагогічні методи в мистецькій школі України мають розглядатися як цілісна система, що інтегрує цифрові інструменти, формувальне оцінювання, рефлексивні практики та педагогічну підтримку творчості. Саме системність, послідовність і науково обґрунтоване поєднання традицій і новацій забезпечують якість мистецької освіти в умовах трансформаційних процесів.

Перспективи подальших розвідок доцільно пов'язати з розробленням практичних моделей організації змішаного навчання в мистецьких школах, створенням критеріїв оцінювання творчих результатів у різних видах мистецької діяльності, а також дослідженням ефективності педагогічних методів підтримки психоемоційної стійкості учнів. Подальшого вивчення потребує й управлінський аспект впровадження сучасних методів у системі методичної роботи закладу мистецької освіти.

Список використаних джерел

1. Биркович Т. І., Варивончик А. В., Мазур Б. М. Особливості навчання *студентів професійної майстерності в мистецьких закладах вищої освіти. Питання культурології*. 2021. № 37. С. 103–113. DOI: <https://doi.org/10.31866/2410-1311.37.2021.236008>.
2. Данилюк М. М. Мультимедійні технології в мистецькій освіті: класифікація інструментів і стратегії інтеграції. *Імідж сучасного педагога*. 2025. № 5(224). С. 141–150. DOI: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2025-5\(224\)-141-150](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2025-5(224)-141-150).
3. Паньків Л. Особливості використання сучасних інформаційних технологій у процесі підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва та хореографії. *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка*. 2023. № 175(19). С. 14–18. DOI: <https://doi.org/10.58407/231903>.
4. Пішун С. Г. Цифрові технології як ресурс якісного навчання молодших школярів на уроках музичного мистецтва. *Вісник Глухівського національного педагогічного*

університету імені Олександра Довженка. 2024. № 1(54). С. 192–198. DOI: <https://doi.org/10.31376/2410-0897-2024-1-54-192-199>.

5. Abdellatif R., El-Wakeel H. Assessing creative outcomes in studio-based learning: A comparative assessment of analytical rubrics. *International Journal of Design Creativity and Innovation*. 2024. DOI: <https://doi.org/10.1080/21650349.2024.2426645>.

6. Abdulrahman M. D., Faruk N., Oloyede A. A., Surajudeen-Bakinde N. T., Olawoyin L. A., Mejabi O. V., Imam-Fulani Y. O., Fahm A. O., Azeez A. L. Multimedia tools in the teaching and learning processes: A systematic review. *Heliyon*. 2020. Vol. 6, No. 11. e05312. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2020.e05312>.

7. Bolden B., DeLuca C. Nurturing student creativity through assessment for learning in music classrooms. *Research Studies in Music Education*. 2022. Vol. 44, No. 1. P. 273–289. DOI: <https://doi.org/10.1177/1321103X211054793>.

8. Booth N. The significance of formative assessment for pupils' spiral progression in English lower secondary school group composing. *British Journal of Music Education*. 2022. Vol. 39, No. 1. P. 120–124. DOI: <https://doi.org/10.1017/S0265051721000255>.

9. Fautley M., Savage J. Assessment of composing in the lower secondary school in the English National Curriculum. *British Journal of Music Education*. 2011. Vol. 28, No. 1. P. 51–67. DOI: <https://doi.org/10.1017/S0265051710000410>.

10. Kokotsaki D., Newton D. P. Recognizing creativity in the music classroom. *International Journal of Music Education*. 2015. Vol. 33, No. 4. P. 491–508. DOI: <https://doi.org/10.1177/0255761415607081>.

11. Ruthmann S. A. Whose agency matters? Negotiating pedagogical and creative intent during composing experiences. *Research Studies in Music Education*. 2008. Vol. 30, No. 1. P. 43–58. DOI: <https://doi.org/10.1177/1321103X08089889>.

12. Varnavska L., Serheieva V. Computer software tools and their use in music education. *Grail of Science*. 2022. No. 16. P. 415–419. DOI: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.17.06.2022.068>.

References

1. Byrkovych, T. I., Varyvonchuk, A. V., & Mazur, B. M. (2021). Osoblyvosti navchannia studentiv profesiinoi maisternosti v mystetskykh zakladakh vyshchoi osvity [Peculiarities of teaching professional mastery to students in art higher education institutions]. *Pytannia kulturolohii – Issues in Cultural Studies*, 37, 103–113 [in Ukrainian]. DOI: <https://doi.org/10.31866/2410-1311.37.2021.236008>

2. Danyliuk, M. M. (2025). Multymediini tekhnologii v mystetskii osviti: klasyfikatsiia instrumentiv i stratehii intehratsii [Multimedia technologies in art education: Classification of tools and integration strategies]. *Imidzh suchasnoho pedahoha – Image of the Modern Pedagogue*, 5(224), 141–150 [in Ukrainian]. DOI: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2025-5\(224\)-141-150](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2025-5(224)-141-150)

3. Pankiv, L. (2023). Osoblyvosti vykorystannia suchasnykh informatsiinykh tekhnologii u protsesi pidhotovky maibutnikh uchyteliv muzychnoho mystetstva ta khoreohrafii [Peculiarities of using modern information technologies in the training of future music and choreography teachers]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Chernihivskiy kolehium» imeni T. H. Shevchenka – Bulletin of T. H. Shevchenko National University «Chernihiv Colehium»*, 175(19), 14–18 [in Ukrainian]. DOI: <https://doi.org/10.58407/231903>

4. Pishun, S. H. (2024). Tsyfrovii tekhnologii yak resurs yakisnoho navchannia molodshykh shkolariv na urokakh muzychnoho mystetstva [Digital technologies as a resource for quality teaching of primary school students in music lessons]. *Visnyk Hlukhivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni Oleksandra Dovzhenka – Bulletin of Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University*, 1(54), 192–198 [in Ukrainian]. DOI: <https://doi.org/10.31376/2410-0897-2024-1-54-192-199>

5. Abdellatif, R., & El-Wakeel, H. (2024). Assessing creative outcomes in studio-based learning: A comparative assessment of analytical rubrics. *International Journal of Design Creativity and Innovation* [in English]. DOI: <https://doi.org/10.1080/21650349.2024.2426645>

6. Abdulrahman, M. D., Faruk, N., Oloyede, A. A., Surajudeen-Bakinde, N. T., Olawoyin, L. A., Mejabi, O. V., Imam-Fulani, Y. O., Fahm, A. O., & Azeez, A. L. (2020). Multimedia

tools in the teaching and learning processes: A systematic review. *Heliyon*, 6(11), e05312 [in English]. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2020.e05312>

7. Bolden, B., & DeLuca, C. (2022). Nurturing student creativity through assessment for learning in music classrooms. *Research Studies in Music Education*, 44(1), 273–289 [in English]. DOI: <https://doi.org/10.1177/1321103X211054793>

8. Booth, N. (2022). The significance of formative assessment for pupils' spiral progression in English lower secondary school group composing. *British Journal of Music Education*, 39(1), 120–124 [in English]. DOI: <https://doi.org/10.1017/S0265051721000255>

9. Fautley, M., & Savage, J. (2011). Assessment of composing in the lower secondary school in the English National Curriculum. *British Journal of Music Education*, 28(1), 51–67 [in English]. DOI: <https://doi.org/10.1017/S0265051710000410>

10. Kokotsaki, D., & Newton, D. P. (2015). Recognizing creativity in the music classroom. *International Journal of Music Education*, 33(4), 491–508 [in English]. DOI: <https://doi.org/10.1177/0255761415607081>

11. Ruthmann, S. A. (2008). Whose agency matters? Negotiating pedagogical and creative intent during composing experiences. *Research Studies in Music Education*, 30(1), 43–58 [in English]. DOI: <https://doi.org/10.1177/1321103X08089889>

12. Varnavska, L., & Serheieva, V. (2022). Computer software tools and their use in music education. *Grail of Science*, 16, 415–419 [in English]. DOI: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.17.06.2022.068>

Bohancha M.

Deputy Director for Academic Affairs,
Municipal Institution of Arts Education
«Children's School of Arts No. 6» of Kharkiv City Council
boganchamaryna@gmail.com
orcid.org/0009-0001-8498-374X

MODERN PEDAGOGICAL METHODS IN THE ART SCHOOL

The purpose of the study is to provide a comprehensive analysis of modern pedagogical methods applied in art schools under the conditions of transformational processes in Ukraine by identifying the specific features of their adaptation to blended and distance learning formats, determining the role of formative assessment and pedagogical support in the development of a student's creative personality, and substantiating the mechanisms for combining academic tradition with innovative approaches in the organisation of individual, ensemble and rehearsal work.

The methodological framework is based on the analysis and generalisation of scholarly sources, a structural and functional approach to the consideration of the methodological system of the art school, a comparative analysis of traditional and modern teaching methods, as well as a content analysis of international and Ukrainian publications, which made it possible to systematise existing scientific approaches and outline relevant directions for their practical implementation in contemporary Ukrainian conditions.

The findings demonstrate that the digitalisation of the educational environment in art schools transforms the nature of pedagogical interaction and expands the possibilities for implementing traditional methods of demonstration, practice and correction through the use of multimedia resources, online platforms, electronic materials and audio and video recording technologies for documenting learning outcomes. It is shown that blended and distance learning formats, actualised by the realities of the wartime period in Ukraine, require methodological flexibility in organising individual lessons, rehearsal processes and ensemble activities, as well as a shift in emphasis from a one-off summative result to continuous monitoring of a student's developmental progress.

It is substantiated that formative assessment constitutes a key methodological mechanism ensuring regular feedback, supporting an individual learning trajectory, fostering reflection and reducing psycho-emotional tension associated with performances and academic control. The methodological significance of analytical rubrics as a tool for transparent evaluation of creative outcomes in studio-based learning is highlighted, together with the possibilities for their adaptation to visual arts disciplines within the art school. It is proved that the development of students' creative autonomy requires the application of reflective and problem-oriented methods both in individual instruction and in collective forms of activity, including choir, orchestra, ensemble and creative studio work, where skills of cooperation, shared responsibility and communication are formed. The scientific novelty of the study lies in substantiating an integrated vision of modern pedagogical methods in the art school as a holistic methodological system that combines academic tradition with digital technologies and formative assessment in the context of contemporary transformational challenges in Ukraine. The practical significance of the study consists in the possibility of applying the findings to modernise methodological work in art schools, improve approaches to organising blended learning, develop criteria for assessing creative outcomes and strengthen pedagogical support for students in their artistic development and psycho-emotional stabilisation.

Key words: art school, pedagogical methods, digitalisation of education, blended and distance learning, formative assessment, student creative autonomy, pedagogical support.

Отримано редколегією / Received: 24.02.2026

Прорецензовано / Revised: 05.03.2026

Опубліковано / Published: 27.03.2026